

розмежування термінологій, то в центрі уваги має бути саме семантичний взаємозв'язок між термінологіями.

Останні дослідження доводять, що термінологія однієї галузі може мати широкі та розгалужені семантичні зв'язки з суміжними термінологіями. Ряд термінів є межовими як в одній, так і в другій термінології. Через межові терміни здійснюється взаємодія різних термінологій. Семантичне оточення певної термінології складається з термінологій, стосовно яких вона виступає або як реципієнт, або як донор. Статистичний аналіз даного явища є предметом нашого подальшого дослідження.

Бицко Н.І.

ЛЕКСИЧНА ВАРИАТИВНІСТЬ НАРОДНИХ НАЗВ ХВОРОБ НА БУКОВИНІ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Актуальним на часі залишається вирішення проблем, пов'язаних з упорядкуванням лексики народної медицини у різноманітних говірках України, зокрема це стосується і буковинської діалектології. У буковинській скрині говірок зберігається чимало лексичних своєрідних коштовностей, в яких відбито різnobарвні зміни в живому мовленні носіїв, простежується прадавність та найтісніший зв'язок з життям народу, його історією. Особливий науковий інтерес становлять спеціальні лексеми на позначення назв хвороб, які насичені та перевантажені варіативними формами. Існування таких паралельних форм зумовлена тим, що мовна система у процесі свого перманентного розвитку зберігає стабільність та здатність ефективно виконувати комунікативну та когнітивну функції. Саме варіативність форм серед спеціальної народної медичної лексики є недостатньо вивченою та потребує додаткових наукових розвідок. Хоча, діалектні назви хвороб окремих ареалів були предметом дослідження багатьох вчених: Баденкова В.М. «Лексика традиційної народної медицини в українських говірках Інгульсько-Бузького межиріччя»; Берестова А.А. «До проблеми вивчення народної медичної лексики центрально слобожанських говорів»; Вакалюк Я.Ю. «До вивчення народних назв хвороб на Прикарпатті»; Герман К.Ф. «Взаємодія української літературної мови і територіальних діалектів на синтаксичному рівні (на матеріалі мови населення Північної Буковини)»; Гриценко П.Ю. «Словник буковинських говірок»; Прокопенко В.А. «Назви хвороб, способів їх лікування та лікувальних установ у буковинських говорах»; Стрижаковська О. «Народні назви дитячих хвороб в українських говірках Буковини» та ін. У зазначених дослідженнях спостерігаємо важливі для мовознавства інформаційні дані щодо складу структурно-семантичних, етимологічних, дериваційних характеристик та особливості функціонування народної лексики на позначення захворювань у говірках різноманітних регіонів України. Буковинські народні назви хвороб відрізняються своєю самобутньою діалектною архаікою, що зумовлено історичними фактами. Адже, Північна Буковина значний час знаходилась у територіальному відриві від Українських земель під жорстким національним та політичним впливом турецьких, австрійських та румунських хазяїв. Саме це обмежувало вплив норм загальноукраїнської літературної мови на буковинські говірки у різноманітних лексичних прошарках. Ми ставили за мету зафіксувати народні назви найбільш розповсюджених назв хвороб: **молочниця** «грибкова хвороба, яка викликає появу білих плям на слизовій оболонці ротової порожнини (звичайно у немовлят)» у буковинських говірках презентована назвами: 'молочниця, 'молочница, *паптішор*, 'пліснявка, 'пліснівка; **dіатез** «шкірні висипи» – 'висипка, 'віспа, 'оспа, *діатез*, золо'туха, 'рофія, 'рохія, го'стец; **свинка** «запалення привушної слинної залози у людини та свійських тварин» – 'свинка, *паро'тит*, *паро'тіт*, *за'вали*, *за'валки*, *за'ушниця*, *задавка*, *за'лози*; **коклюш** «гостра інфекційна, переважно дитяча хвороба, яка характеризується приступами конвульсійного кашлю» – 'коклюш, 'коклиш, 'кокліш, 'коклуш, *каш'люк*, *каш'ля*, *киш'ляк*, 'куклюх, 'кашиль, 'хевкані, *ма'лярский* 'кашель, ос'ячий 'кашель; **кір** «заразна дитяча хвороба, що супроводжується висипом, запаленням дихальних шляхів,

слизової оболонки очей, ротової порожнини та гарячкою» – 'коръ, 'кор, 'корі, 'кир, крас'нуха, 'висипка, 'сипка, 'сип; скарлатина – скарла'тин, шкарля'тина, шкарла'тина, шкарлі'тина, шкарле'тина, 'задавка, кра'снухат та ін.

Отже, досліджений лексичний матеріал засвідчує певну морфологічну і словотвірну діалектну відмінність, зумовлену, з одного боку, впливом суміжних мов, а з іншого – відсутністю чітких і стабільних контурів діалектної норми. Номінація назв хвороб відображає вузькі локальні особливості досліджуваного регіону, поєднує слов'янські і неслов'янські елементи, зумовлені поліетнічним складом населення Буковини.

Зорій Н.І.

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТІВ

Кафедра психології та філософії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Актуальність теми обумовлена тим, що формування власної національної ідентичності є одним з найважливіших мотиваційних чинників поведінки, оскільки він забезпечує солідарність та співіснування нації і яка своєю чергою наділена такими джерелами саморозвитку та самозбереження, яких не має жодна інша спільнота.

Національна ідентичність – широкий комплекс індивідуальних і міжособистісних зв'язків та історичних явищ, який становить основу самоідентифікації окремих осіб та груп людей певної нації як самобутньої спільноти, що має свою історію, територію, мову, культуру, міфи, традиції, об'єкти поклоніння, національну ідею.

Метою нашого дослідження є визначення проблеми національної ідентичності студентів та її формування на тлі нинішніх історичних подій в Україні.

В нашому дослідженні ми поставили завдання актуалізувати сутність національної ідентичності як основу національної консолідації та майбутнього розвитку держави і формування українського суспільства, окреслити в загальних рисах особливості національної ідентичності студентів за результатами опитування.

Найбільш актуальними з огляду на дослідження національної ідентичності були праці Б. Андерсона, У.Бека, Г. Блюмера, А Вільсона, Т. Мітчела тощо. З вітчизняних досліджень можна назвати багатьох громадських та політичних діячів, а також письменників, поетів, а не тільки науковців в галузі психології та педагогіки, зокрема: І.Дзюба, М. Жулинський, О. Забужко тощо. Ця проблема обговорювалася у працях В. Андрющенка, Л. Губерського, В. Кременя, В. Крисаченка, Л. Нагорної тощо.

Національна ідентичність походить від почуття приналежності до певної спільноти і включає в себе когнітивні, оцінювальні та емоційні параметри, як на індивідуальному так і на соціальному рівні. А це дозволяє ідентифікувати себе з особливостями, котрі пов'язані з українською нацією та регулюють поведінку індивідуума. І при цьому не втрачати безперервний емоційний зв'язок з нацією, опираючись на вироблену попередниками систему переконань, уявлень та цінностей (В. Каспрук). Втрата ідентичності, в тому числі і національної, проявляється в таких явищах, як: відчуження, деперсоналізація, аномія, маргіналізація, психічні патології, рольові конфлікти, девіантна поведінка тощо (Б. Явір Іскра).

Вирішальними етапом становлення національної ідентичності особистості є юнацький вік, зокрема навчання у вищому навчальному закладі, коли молода людина перебуває на піку активної інтелектуальної діяльності.

Отже, проведення аналізу національної ідентичності дає можливість зробити висновок щодо значення національної ідентичності у становленні та формуванні особистості, відповідно саме студентський вік є сенситивним періодом розвитку національної ідентичності особистості, яка виявляється в позитивному ставленні студентів до представників своєї нації й толерантному ставленні до інших націй, що є особливо необхідним в мультикультурному просторі БДМУ, який здійснює підготовку майбутніх